

REPUBLIKA HRVATSKA

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**

**Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

KLASA: 310-17/21-01/4

URBROJ: 371-06-21-4

Zagreb, 29. prosinca 2021.

Na temelju članka 16. stavka 9. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 28. sjednici Upravnog vijeća održanoj 29. prosinca 2021. donijela

ODLUKU

o davanju odobrenja Hrvatskom operatoru prijenosnog sustava d.o.o. za odstupanje od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije

1. Odobrava se zahtjev Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o., Kupaska 4, Zagreb, Klasa: 300/21-08/45, Urbroj: 3-300/DB-21-01, od 11. studenoga 2021., za odobrenje odstupanja od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije.
2. Hrvatskom operatoru prijenosnog sustava d.o.o., Kupaska 4, Zagreb, odstupanje od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije odobrava se za razdoblje od 1. siječnja 2022. do donošenja akcijskog plana u skladu s člankom 14. stavkom 7. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije, a najdulje do 31. prosinca 2022.
3. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
4. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupaska 4, Zagreb (dalje: HOPS) dostavio je Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (dalje: HERA) zahtjev Klasa: 300/21-08/45, Urbroj: 3-300/DB-21-01, od 11. studenoga 2021., kojim od HERA-e traži odobrenje odstupanja od obveza propisanih

člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (dalje: Uredba (EU) 2019/943).

Člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 propisano je da operatori prijenosnih sustava ne smiju ograničavati količinu kapaciteta interkonekcije koju treba staviti na raspolaganje sudionicima na tržištu kao sredstvo za rješavanje zagušenja unutar njihove vlastite zone trgovanja ili kao sredstvo upravljanja tokovima koji su rezultat transakcija unutar zona trgovanja. Ne dovodeći u pitanje primjenu odstupanja u skladu sa stavcima 3. i 9. ovog članka i primjenu članka 15. stavka 2., smatra se da se ovaj stavak poštuje ako su postignute sljedeće minimalne razine raspoloživog kapaciteta za prekozonsku trgovinu:

(a) za granice koje se služe pristupom temeljenim na koordiniranom mrežnom kapacitetu prijenosa, minimalni kapacitet iznosi 70% kapaciteta prijenosa uz poštovanje graničnih vrijednosti pogonskih veličina nakon što je umanjen za količinu za nepredviđene događaje, kako je utvrđen u skladu sa smjernicom za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima donesenom na temelju članka 18. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 714/2009;

(b) za granice koje se služe pristupom temeljenom na tokovima, minimalni kapacitet je granična vrijednost određena u procesu izračuna kapaciteta dostupnog za tokove izazvane prekozonskom razmjenom. Granična vrijednost iznosi 70% kapaciteta uz poštovanje graničnih vrijednosti pogonskih veličina unutarnjih i prekozonskih kritičnih elemenata mreže, uzimajući u obzir nepredviđene događaje, kako je utvrđena u skladu sa smjernicom za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima donesenom na temelju članka 18. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 714/2009.

Ukupni iznos od 30 % može se upotrijebiti za granice pouzdanosti, kružne tokove i unutarnje tokove na svakom kritičnom elementu mreže.

Osim toga, članak 16. stavak 9. Uredbe (EU) 2019/943 definira da na zahtjev operatora prijenosnih sustava regije za izračun kapaciteta relevantna regulatorna tijela mogu odobriti odstupanje od stavka 8. iz predviđivih razloga ako je to potrebno za održavanje pogonske sigurnosti. Takvo odstupanje, koje se ne odnosi na ograničavanje prethodno dodijeljenih kapaciteta na temelju stavka 2., odobrava se svaki put na godinu dana ili na najviše dvije godine ako se razina odstupanja znatno smanji nakon prve godine. Opseg takvih odstupanja strogo je ograničen na ono što je nužno za pogonsku sigurnost te se njima izbjegava diskriminacija između unutarnjih i prekozonskih razmjena.

Prije odobravanja odstupanja relevantno regulatorno tijelo savjetuje se s regulatornim tijelima drugih država članica koje čine dio regije za izračun kapaciteta na koju to utječe. Ako se regulatorno tijelo ne slaže s predloženim odstupanjem, Agencija za suradnju energetske regulatora (dalje: ACER) odlučuje o njegovu odobravanju na temelju članka 6. stavka 10. točke (a) Uredbe (EU) 2019/942.

HOPS u zahtjevu traži odstupanje za granice između Hrvatske i Slovenije te Hrvatske i Mađarske na svim kritičnim elementima mreže počevši od 1. siječnja 2022. do donošenja akcijskog plana ili do 31. prosinca 2022., što nastupi ranije.

Prije podnošenja zahtjeva, HOPS je procijenio da trenutačno ne zadovoljava kriterij minimalnog kapaciteta od 70% kapaciteta prijenosa uz poštovanje graničnih vrijednosti pogonskih veličina.

HOPS je naveo četiri razloga za podnošenje zahtjeva:

1. Vrijeme potrebno za izradu nužnih alata kako bi se na odgovarajući način uzeli u obzir tokovi snaga unutar i izvan Core regije za izračun kapaciteta;
2. Ograničene mogućnosti za aktivaciju redispečinga;
3. Dugoročno planirana isključenja elemenata mreže; i
4. Vrijeme potrebno za donošenje akcijskog plana.

HOPS se obvezuje za vrijeme trajanja odobrenog odstupanja dodjeljivati kapacitet ne manji od minimalnog kapaciteta stavljenog na dodjelu za svaku tržišnu jedinicu u razdoblju od 2019. do 2021.,

odnosno ne manje od kapaciteta koji odgovara 20% opterećenja za svaki kritični element mreže uvažavajući pripadajući ispad drugog elementa mreže (engl. *critical network element and contingency* – CNEC).

Tijekom usuglašavanja s ostalim regulatornim agencijama iz Europske unije HERA nije zaprimila primjedbe na HOPS-ov zahtjev za odstupanje od obveza propisanih člankom 16. stavak 8. u skladu s člankom 16. stavak 9. Uredbe (EU) 2019/943.

Slijedom navedenoga, HERA je utvrdila da je zahtjev HOPS-a za odobrenje odstupanja od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 osnovan te je odlučeno kao u točkama 1. i 2. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije te je stoga odlučeno kao u točki 4. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća

mr. sc. Danijel Žamboki, v. r.